

e-ISSN 3083-6018

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: економіко-правові проблеми

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Вплив диджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування

Ольга І. Малецька ¹ ● Людмила Б. Гнатишин ² ●

Оксана С. Прокопишин ¹ *

¹ Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького (Україна). Доцент кафедри обліку і оподаткування, канд. екон. наук, доцент.

² Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького (Україна). Завідувач кафедри обліку і оподаткування, д-р. екон. наук, професор.

* Автор-кореспондент, e-mail: os378@ukr.net

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідниця

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.4.02](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.4.02)

Авторське право

© 2025 авторів

Цей твір

ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства – Некомерційна 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC 4.0).

Стаття аналізує адаптацію системи бухгалтерського обліку до умов цифрової економіки, наголошуючи на трансформації інформаційного забезпечення управління через розширення носіїв даних і комунікаційних технологій. Мета дослідження – оцінити вплив диджиталізації на облік, звітність і оподаткування. Для цього розглянуто стан цифрової економіки, зокрема частку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у ВВП України, яка за 2013–2023 роки коливалася від 3,3 % до 4,9 %, досягнувши піку в 2020 році. Порівняння з іншими галузями показало, що ІКТ залишається незначною, але зростаючою складовою. Цифрова трансформація визначена як ключовий фактор стійкості економіки, хоча Україна має низькі позиції в глобальних рейтингах цифровізації, попри прогрес у доступності інтернету та державних е-послуг. Досліджено вплив цифрової інфраструктури на методи обліку та звітності, які підвищують інформаційність і ефективність систем. Облік трансформується в «Е-облік» – потрійну систему відображення даних для контрагентів і держави, що контролює обмін інформацією. Диджиталізація сприяє оптимізації через централізовану фінансову та податкову звітність. Систематизовано інструменти інформаційного забезпечення: чат-бот InfoTAX, сервіси iFin, Taxer, Reportax, BookKeeper, податковий додаток Faigo, які автоматизують і спрощують процеси. Новизна роботи полягає в класифікації впливу диджиталізації за напрямками: автоматизація, електронний документообіг, дистанційність, ефективність, безпека, розширений аналіз, прозорість, постійний цифровий запис. Цифрова трансформація створює національну систему обліку, що інтегрує внутрішні операції компаній із зовнішнім середовищем, підвищуючи прозорість і аналітичні можливості. Використано загальнонаукові методи: аналіз літератури, експертні висновки, порівняння, узагальнення, системний підхід. Результати підтверджують, що диджиталізація революціонує облік, звітність і оподаткування, забезпечуючи нові стандарти управління даними та сприяючи економічній стійкості.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

цифрова економіка, диджиталізація, система, бухгалтерський облік, звітність, оподаткування, інструментарій інформаційного забезпечення.

e-ISSN 3083-6018

SOCIAL DEVELOPMENT: Economic and Legal Issues

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

The Impact of Digitalization on the Accounting, Reporting and Taxation System

Olha Maletska ¹ ● Liudmyla Hnatyshyn ² ● Oksana Prokopyshyn ^{1*}

¹ Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv (Ukraine). Associate Professor at the Department of Accounting and Taxation, PhD in Economics, Associate Professor.

² Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv (Ukraine). Head of the Department of Accounting and Taxation, Doctor of Science (Economics), Professor.

* Corresponding Author, e-mail: os378@ukr.net

ARTICLE INFO

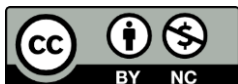
ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.4.02](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.4.02)

Copyright © 2025
by authors

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution – NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

The article examines the adaptation of the accounting system to the demands of the digital economy, emphasizing the transformation of information support for management through the expansion of data carriers and communication technologies. The study aims to assess the impact of digitalization on accounting, reporting, and taxation. To achieve this, it analyzes the state of the digital economy, particularly the share of information and communication technologies (ICT) in Ukraine's GDP, which ranged from 3.3% to 4.9% between 2013 and 2023, peaking at 4.9% in 2020. A comparison with other sectors indicates that ICT remains a minor but growing component. Digital transformation is identified as a key factor in economic resilience, though Ukraine ranks low in global digitalization indices despite progress in internet accessibility and e-government services. The study explores how accounting and reporting methods respond to digital infrastructure, enhancing system informativeness and efficiency. Accounting evolves into "E-accounting," a triple data reflection system for counterparties and state oversight of information exchange. Digitalization optimizes processes through centralized financial and tax reporting. Information support tools are systematized, including the InfoTAX chatbot, iFin, Taxer, Reportax, BookKeeper services, and the Fairo tax application, which streamline and automate operations. The novelty lies in classifying digitalization's impact into areas: automation, electronic document management, remote access, efficiency, security, advanced analytics, transparency, and continuous digital recording. Digital transformation fosters a national accounting system integrating internal company operations with the external environment, enhancing transparency and analytical capabilities. General scientific methods were used: literature analysis, expert opinions, comparison, generalization, and a systemic approach. The findings confirm that digitalization revolutionizes accounting, reporting, and taxation, establishing new standards for data management and supporting economic sustainability.

KEYWORDS

digital economy, digitalization, system, accounting, reporting, taxation, information support tools.

1. Вступ

Розвиток цифрової економіки впливає на всі сфери діяльності, розвиваючи насамперед інформаційні технології та посилення автоматизації управління на підприємствах. В Україні цей процес регулює Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» від 15.07.2021 р. №1667-IX [1] і «Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та план заходів щодо її реалізації», затвердженій розпорядженням КМУ від 17.01.2018 р. № 67-р. [2]. У сфері державних послуг діє Проект «Цифрова трансформація для України» (DT4UA), що підтримується ЄС (2022–2025) [3] тощо. Базовим агентом технологій цифрової трансформації виступає система бухгалтерського обліку та супутні з нею інституції – звітність і оподаткування. Загалом облік в умовах цифровізації завдяки запровадженню електронного документообороту та звітності уже на даному етапі набуває рис «Е-обліку» та продукує технологічну сферу, що через інформаційні технології, програмне забезпечення, бази даних та звітність синтезує високотехнологічне інформаційне забезпечення управління. Тому реакція системи бухгалтерського обліку, звітності та оподаткування на процеси цифровізації економіки вимагає наукового супроводження, оскільки її унормування є базовою потребою управління на різних рівнях, що зумовлює актуальність досліджень.

2. Огляд літературних джерел

Питання впливу диджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування досліджується цілою плеядою вчених та експертів. Так, Семанюк В. напрацьована інформаційна теорія обліку в постіндустріальному суспільстві [4]; Соколенко Л. означено взаємозв'язок вектора економічних систем та потреб модернізації обліку [5].

Петченко М. та ін. дослідили особливості запровадження цифровізації та диджиталізації в бухгалтерський облік [6], причому розмежовуючи ці процеси; Домбровська Н. окреслила вплив технологій трансформацій бухгалтерського обліку на ефективність та якість фінансової звітності [7]; Канцедаль Н. упорядковано термінологію бухгалтерського обліку для цифрової економіки [8]; Корольок Т. та ін. [9], Кулинич М. та ін. [10] описали поведінку обліку, аналізу та оподаткування в умовах цифрової економіки; Kirian S., Radchenko O. оцінено вплив цифровізації економіки на розвиток мультипарадигми бухгалтерського обліку для цілей фінансового аналізу [11].

Лемішовська О., Ходоровський В. розкрили суть ІТ-технології для облікової методології [12]; Назаренко І. [13]; Онешко С та ін. [14], Панасюк В. та ін. [15] Шишкова Н. [16] описали сучасну модернізацію системи бухгалтерського обліку. Детальний аналіз розвитку бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки провели Пуцентейло П., Довбуш А. [17], Шендригоренко М., Лядська В. [18], Спільник І. та ін. [19]; Тенюх З., Пелех У. – про диджиталізацію бухгалтерського обліку [20]; трансформацію політики, інструментів і технологій обліку та оподаткування в умовах цифрової економіки дослідила Рогова Н. [21].

Дослідники зазначають, що «цифрова трансформація бухгалтерського обліку стає обов'язковим і важливим кроком для підприємств у сучасному бізнес-середовищі» [17, с. 141], а «перехід до цифрових технологій в обліковій системі є сигналом про підвищення прозорості ведення бізнесу, що у свою чергу, відкриває можливості для міжнародних зв'язків бізнесу» [7, с. 239].

Визнано також, що «розвиток українського суспільства на сучасному етапі підпорядкований загальносвітовим тенденціям цифровізації всіх складників життя, економічна та фінансова сфера не є виключеннями. Розвиток інформаційних технологій значною мірою впливає на процес ведення бухгалтерського обліку та складання бухгалтерської (фінансової) звітності, робить його більш прозорим та дає змогу забезпечувати більш ефективний захист інформації» [14].

Вчені вказують, що «ключовими орієнтирами змін у сфері модернізації теорії бухгалтерського обліку і звітності в умовах цифрової економіки є: розширення відображення сфери діяльності підприємства в обліку; підвищення якості та оперативності обліку; виявлення і збільшення кількості нових об'єктів обліку; розробка інноваційних методів оцінки нових

об'єктів обліку; формування підходів до інтегрування різних видів обліку; використання більш удосконалених інформаційних технологій в обліково-аналітичних процесах; розробка теоретичних, методичних і прикладних аспектів розвитку бухгалтерського обліку. [17, с. 142].

Тенюх З. та Пелех У. в процесі дослідження стану та перспектив розвитку диджиталізації бухгалтерського обліку проведене опитування підприємств (чисельність працівників від 50 до 1000 осіб), що дало можливість визначити – «бухгалтерський облік більш цифровізований, ніж інші бізнес-процеси завдяки автоматизації проведення платежів та подання звітності» [20].

Проте, попри значний спектр висвітлених проблем, спостерігається відсутність досліджень, що враховують системні зв'язки означених явищ та взаємний вплив цифрової економіки на облікову систему і диджиталізацію обліку на повноту відображення інформації для звітності та потреби управління.

3. Постановка завдання

Мета дослідження полягає у визначенні впливу диджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування. Для досягнення цієї мети передбачається: дослідити стан цифрової економіки; розкрити основні напрями диджиталізації інформаційного забезпечення; оцінити вплив диджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування.

4. Методи та матеріали

Методи дослідження базуються на застосуванні діалектичного підходу до вивчення сучасного стану розвитку цифрової економіки. У процесі дослідження використані загальнонаукові і спеціальні методи, зокрема: аналітичний метод – при огляді праць дослідників та нормативних джерел; метод класифікації – для узагальнення компонент впливу диджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування, аналітичний та статистичний методи – при аналізі даних та інформації, табличний – для представлення результатів дослідження, узагальнення – для формування висновків.

5. Результати та обговорення

Інститут стратегічних досліджень за результатами аналізу стану цифрової економіки в Україні зазначає, що на даний час (лютий 2025 р.) цифрову трансформацію економіки можна розглядати як ключовий складник стійкості національної економіки, а «основними напрямками цифрових перетворень були: питання підтримки стабільного зв'язку та забезпечення стійкості мереж; ухвалення нових правил для створення та адміністрування державних ІТ-систем; формування єдиної нормативної бази для хмарних рішень у держустановах; створення Центру передового досвіду з розроблення та інтеграції штучного інтелекту; упровадження цифрових рішень у стратегічно важливих секторах економіки та реалізація нових проєктів у межах Стратегії WINWIN у сфері розвитку інноваційних рішень, що формують основи цифрової трансформації майбутнього та нової екосистеми у сфері інновацій» [22].

Дослідниками визначено, що цифрова економіка – «це комунікаційне середовище економічної діяльності в мережі Інтернет, результат трансформаційних ефектів нових технологій загального призначення у сфері інформації та комунікації» [17, с. 142]. Цифрова економіка у сучасному світі для вимірювання ефективності використовує систему індексів та індикаторів, рейтинги країн за ними. Зокрема, за даними різних джерел, досліджується частка інформаційних технологій у ВВП, обґрунтовуються ідеї цифрової конкурентоспроможності, формування цифрового типу суспільства (табл. 1).

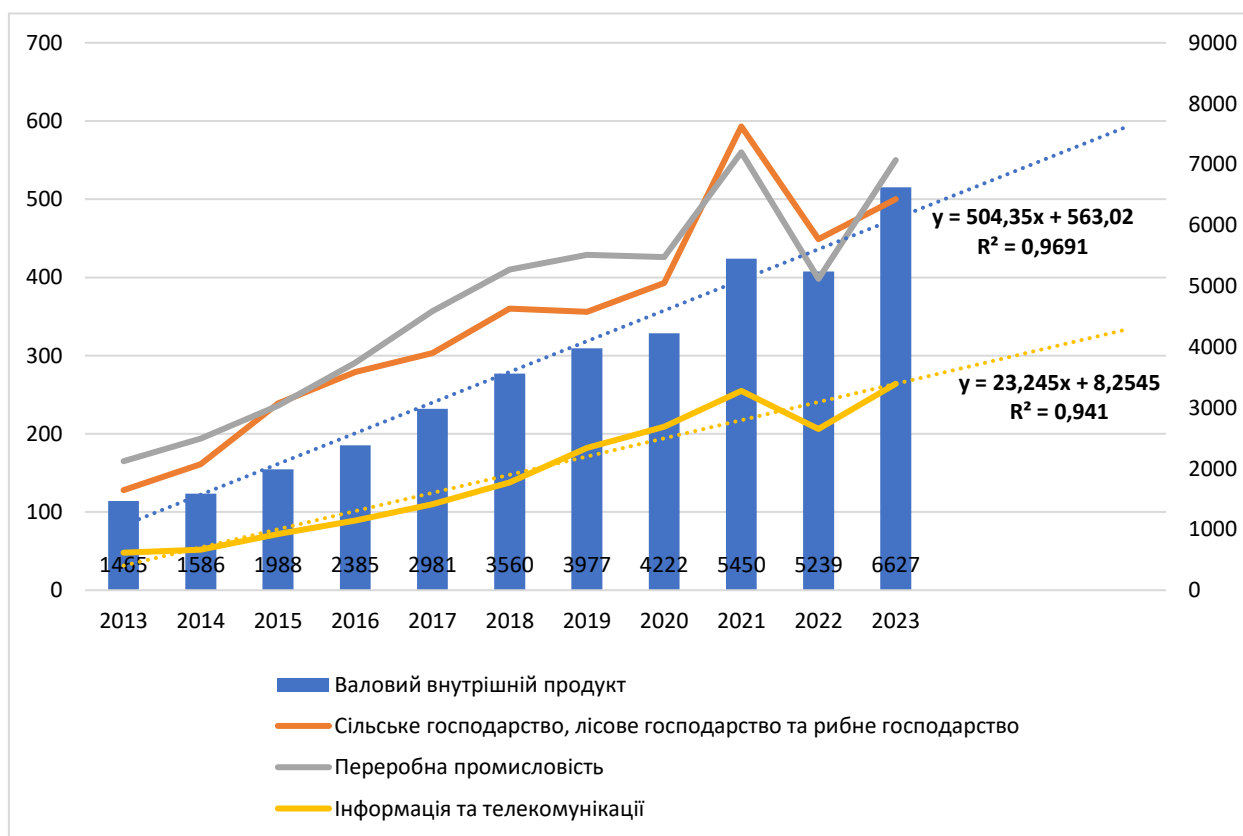
Позиція України у світових рейтингах поки що зовсім невисока. Окремі з аналізованих позицій мають розвиток, як от у частині поширення і доступності мережі інтернет, доступності цифрових державних послуг, але загалом економіка не досягла наявного потенціалу розвитку диджиталізації.

Таблиця 1. Рейтинг України за окремими показниками цифровізації економіки та суміжними категоріями розвитку

Показники	Зміст показника та окремі рейтинги України
Індекс цифрової економіки та суспільства (DESI)	зведений індекс, який узагальнює відповідні показники з ефективності цифрових технологій в Європі й відстежує еволюцію держав-членів ЄС в області цифрової конкурентоспроможності. Охоплює: зв'язок, людський капітал, використання Інтернету, інтеграція цифрових технологій і цифрові державні послуги. За даними 2022 року Україна за забезпеченістю технологією FTTP (67%) входила в першу половину країн Європи
Глобальний інноваційний індекс (Global Innovation Index)	У 2023 році Україна покращила свій рейтинг та посіла 55 позицію (у 2022 році посідала 57 позицію) в рейтингу Глобального Інноваційного Індексу (зі 133 країн), а також посіла 34 місце серед 39 економік Європи. У 2024 році відбулося погіршення, Україна посіла 60 позицію зі 133 країн та 34 позицію серед 39 економік Європи Деякі складові рейтингу: інформаційно-комунікаційні технології – 56 позиція (+ 3 позиції)
Огляд інноваційної політики (ОІП)	Субрегіональний огляд інноваційної політики (ОІП) ЄЕК ООН оцінює обсяг та якість інноваційної політики, установ та процесів у шести країнах Східної Європи та Кавказу (Вірменія, Азербайджан, Білорусь, Грузія, Молдова та Україна)
Global startup ecosystem index 2024	У 2024 році Україна посіла 46-те місце в щорічному рейтингу стартап-екосистем від Глобального дослідницького центру стартапів та інновацій StartupBlink. Україна покращила свій рейтинг на 3 позиції у порівнянні з 2023 роком, коли посіла 49 місце. У 2024 році Україна увійшла до топ-10 країн Східної Європи та посіла 9 місце

Джерело: систематизовано авторами за даними [23].

Що стосується частки галузі інформації та телекомунікацій (ІТК) у національній економіці, то динаміка за нею приведена на рис. 1.

Рис. 2. ВВП і його окремі галузеві складові за 2013–2023 рр., млрд грн

Джерело: побудовано авторами за даними [24].

Частка ІТК у національному ВВП поки що незначна – за період з 2013 по 2023 рр. вона становила 3,3–4,9 %, найвища була у 2020 році, знизившись на 0,30 п.п. у 2023 році. При цьому, якщо на початок аналізованого періоду це було 3,3 %, то на кінець – 4 %. У той же час частка переробної промисловості з 11,2 % знизилась до 8,3 %. Активному зростанню частки ІТК

перешкодило введення воєнного стану та відтік кадрів з галузі, але загальний позитивний темп розвитку зберігається. За темпами росту галузь ІТК з високою вірогідністю (94,1%) показує ймовірну тенденцію середньорічного зростання на 23 млн грн у найближчу 3-річну перспективу.

Цифрова економіка своєю чергою впливає на інструментарій інформаційного забезпечення управління. Так, що стосується обліку, звітності та оподаткування, на даний час поширеними є наступні інструменти (табл. 2).

Таблиця 2. Інструментарій інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку в умовах диджиталізації

Інструменти	Зміст інструмента диджиталізації
Чат-бот InfoTAX Державної податкової служби	з метою отримання інформації про стан розрахунків з бюджетом, реєстраційні та облікові дані, результати обробки документів, виникнення податкового боргу, строки подання звітності та сплати податків
Сервіс iFin	для різних сфер діяльності пропонує функціонування електронного, юридично значущого документообігу з контролюючими органами та подання звітності в електронному форматі
Податковий додаток Fairgo	для фізичних осіб підприємців теж дозволяє користувачам створювати та надсилати звіти податкові та про суми нарахованого доходу застрахованих осіб, суми нарахованого єдиного внеску, а також автоматизувати бухгалтерські процеси, і додатково пропонується користуватися банкінгом
Сервіс Taxer	надає такі можливості для підприємців, як безкоштовно, так і за платними пакетами: створення та відправлення електронних звітів; онлайн сплата податків; інтерактивний календар з актуальними податковими подіями для підприємця; ведення онлайн бухгалтерії; використання інформації актуальної бази знань; консультації професійних юристів і бухгалтерів
Сервіс Reportax	телеграм-бот є можливим розраховувати та сплатити податки, а також подавати звіти до відповідних державних структур, закріплено функцію нагадування підприємцям про крайні терміни подання звітності та податкових платежів
Сервіс BookKeeper	створив умови для ведення обліку діяльності, складання та подання звітності підприємствами і фізичними особами підприємцями всіх систем оподаткування, а також неприбутковими організаціями за допомогою будь-якого пристрою

Джерело: побудовано авторами за даними [25].

Дослідниками узагальнено ефекти, отримані внаслідок цифрової трансформації бухгалтерського обліку (табл. 3). До них віднесено множину напрямів: автоматизація процесів обліку і звітності, електронний документообіг, можливість дистанціонування, ефективність, безпека, розширені можливості аналізу тощо.

Диджиталізація беззастережно впливає на систему бухгалтерського обліку, перетворюючи його на дієвий засіб інформаційного забезпечення управління. Електронні системи бухгалтерського обліку дозволяють автоматизувати завдання фіксації, первинного збору та обробки фінансових даних, а також генерувати звіти, у тому числі за напрямками та на потреби оподаткування. Інструменти диджиталізації значно підвищують швидкість, точність та надійність бухгалтерських операцій, а також забезпечують взаємодію між підрозділами підприємств, стейкхолдерами та державою.

Онешко С. та ін. [14] визначено зростання інформаційного потенціалу цифрового економічного простору: модернізація бухгалтерського обліку та підкреслено, що сучасні інформаційні технології надають можливість значно спростити збір, зберігання та передачу бухгалтерської та аудиторської інформації шляхом впровадження спеціальних програмних продуктів, призначених для цієї галузі.

Дослідники вважають, що «кінцева мета ІТ модернізації не цифровізація обліку (перенесення контрольно-облікових процесів в електронний формат), а створення СМАРТ-облікових процесів, «розумного» обліку господарських операцій з ефективними інструментами контролю та управління суб'єктом господарювання, автоматизацію всіх аспектів і сфер діяльності підприємства» [17, с. 149].

Таблиця 3. Вплив диджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування

Напрямок	Зміст переваг
Автоматизація процесів обліку і звітності	- забезпечення точного виконання операцій та надійність інформації; - забезпечення найвищої якості облікової інформації; - зниження ризику помилок.
Електронний документообіг	- передбачає цифровий формат всіх документів; - можна зберігати в хмарі, отримуючи доступ до даних через веб-додатки; - на документи в електронному вигляді можуть укладатися угоди, продаж майна через систему електронних аукціонів.
Дистанційність	- фіксування господарських операцій без оператора; - хмарні сервіси дозволяють входити в систему з різних точок доступу.
Ефективність	- миттєва електронна обробка великих масивів даних; - автоматичне заповнення реквізитів в первинній документації; - скорочення документообігу; - формування звітних регістрів; - миттєвий обмін інформацією між підрозділами на підприємстві; - спрощення ведення бухгалтерського обліку та складання звітності; - прогнозування податкових платежів.
Безпека	- неперервність запису даних із забезпеченням високого рівня їх захищеності; - можливість збереження копій даних на значній кількості комп'ютерів, які розміщені по всьому світу, що ускладнює процес несанкціонованого доступу та зміни даних.
Розширені можливості аналізу	- аналітичні дані в зручному для сприйняття вигляді (таблиці, схеми, діаграми) - розрахунки за податковими зобов'язаннями; - здійснення швидкого, якісного, змістовного аналізу фінансової інформації.
Звітність	- впровадження єдиного електронного формату обміну даними бухгалтерської (фінансової) звітності; - здача електронної звітності в державні фіскальні органи, Державний пенсійний фонд, Фонд соціального страхування, Держстат, у сфері закупівель (ProZorro) тощо скорочення термінів складання фінансової звітності від 90 днів до декількох тижнів бухгалтерська звітність онлайн, яка формується і публікується на офіційному сайті економічного суб'єкта в будь-який момент часу; - підвищення достовірності і порівнянності показників бухгалтерської (фінансової) звітності за допомогою стандартизації та автоматизації процесів збору та обробки даних.
Оподаткування	- швидкі та ефективні способи нарахування та погашення податкових зобов'язань - модернізація податкового менеджменту та протидії шахрайству.
Спеціалізовані функції	- додатки для кожної бізнес функції; - обґрунтування прийняття управлінського рішення на різних рівнях управління – для обґрунтованого вибору стратегії інвестиційних вкладень, прогнозування фінансових результатів, виявлення резервів.
Прозорість	- можливості простежити історію, починаючи з найпершої операції; - зменшення витрат та перерозподіл ресурсів операцій.
Постійний цифровий запис	- інформація, що надається за допомогою технології блокчейн, не може бути спотворена або підроблена.

Джерело: побудовано авторами за даними [15; 17, с. 140; 24].

Технології змінили економічну галузь. На особливу увагу заслуговує така перевага впливу диджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування як постійний цифровий запис, технологія блокчейн, яка стрімко розвивається в останні роки. Технологія блокчейн «уможливлює зберігання даних про фінансові операції, юридичні зобов'язання, права власності, забезпечуючи повну прозорість і загальну доступність для ознайомлення, але при цьому надійно захищаючи від підроблення, зламу» [17, с. 145].

На перших етапах диджиталізації обліку та звітності здійснюється переважно оцифрування облікової інформації, далі оброблення облікових даних, потім оцифровуються канали користувачів, відбувається формування цифрового облікового простору. Завдяки тому, що у систему бухгалтерського обліку введено нові досягнення в галузі технологій, хмарні бази даних та обчислення, відкриті технологічні платформи, електронні довідкові та інформаційні системи, створення єдиного формату та змісту фінансової звітності в електронній формі він

виходить за рамки своїх традиційних завдань та ще більше наближається до якісного забезпечення управління.

Отже, вплив диджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування проявляється в тому, що це дозволить створити національну систему бухгалтерського обліку, яка поєднує дані, що оцінюють внутрішні операції компанії та зовнішнє середовище і глобальні світогосподарські зв'язки. Крім пришвидшення і масштабування операцій, формується потенціал для оцінки нових об'єктів бухгалтерського обліку, таких як інтелектуальний капітал, клієнтська база, інноваційні продукти, моделювання стратегій бізнесу тощо. Розвиток облікової системи в умовах цифрової економіки сприяє переведенню всіх інструментів у цифровий вимір та комунікацію з максимальним використанням потенціалу цифрових технологій.

6. Висновки

У процесі дослідження проаналізовано розвиток цифрової економіки на прикладі частки галузі інформаційно-комунікаційних технологій у ВВП країни, порівняння його динаміки з іншими галузями. Частка ІТК у національному ВВП поки що незначна – за період з 2013 до 2023 рр. вона становила 3,3–4,9 %, найвища була у 2020 році. Обґрунтовано, що цифрову трансформацію економіки можна розглядати як ключовий складник стійкості національної економіки, проте позиція України у світових рейтингах цифровізації поки що зовсім невисока.

Проаналізовано реакції методів обліку та звітності на розвиток цифрової інфраструктури економіки, які сприяють підвищенню інформаційності системи обліку, звітності та оподаткування.

Унаслідок диджиталізації та впровадження цифрових технологій система обліку, звітності та базованого на їх основі оподаткування зазнають значних змін. За суттю облік настільки видозмінює свій інструментарій, що перетворюється на «потрійну систему відображення даних»: для контрагентів та держави, яка контролює (забезпечує) обмін даними і має право на означення як «Е-облік».

Дослідження підтвердило, що створення цифрового інформаційно-аналітичного ресурсу, насамперед централізованої фінансової та податкової звітності оптимізує систему обліку. Систематизовано інструментарій інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку в умовах диджиталізації

Здійснено класифікацію напрямів впливу диджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування за ознаками: автоматизація процесів обліку і звітності, електронний документообіг, дистанційність, ефективність, безпека, розширені можливості аналізу, звітність, оподаткування, спеціалізовані функції, прозорість, постійний цифровий запис. Таким чином, вплив диджиталізації на систему обліку, звітності та оподаткування проявляється в тому, що це дозволить створити національну систему бухгалтерського обліку, яка поєднує дані, що оцінюють внутрішні операції компанії та зовнішнє середовище.

Таким чином встановлено, що диджиталізація сприяє розширенню ефективності збору, аналізу та звітності наборів даних бухгалтерського обліку, що дозволяє виявити порушення та потенційні небезпеки. Трансформація обліку у цифровій економіці дозволяє підприємствам розподілити ресурси та підвищити ефективність як облікової ланки на підприємстві, так і всіх рівнів управління і всієї стратегії бізнесу.

References

1. Pro stymuliuvannya rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Ukraini. Zakon Ukrainy vid 15.07.2021 r. №1667-IX (2021). [On stimulating the development of the digital economy in Ukraine. Law of Ukraine dated 07/15/2021 No. 1667-IX]. <https://zakon.rada.gov.ua/go/1667-20> (in Ukrainian)
2. Kontseptsiiya rozvytku tsyfrovoy ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018-2020 roky ta plan zakhodiv shchodo yii realizatsii. Rozporiadzhennia KМУ vid 17.01.2018 r. № 67-r. (2018). [Concept of development of the digital economy and society of Ukraine for 2018–2020 and action plan for its implementation]. <https://zakon.rada.gov.ua/go/67-2018-%D1%80> (in Ukrainian)
3. Tsyfrova transformatsiia dlia Ukrainy – DT4UA [Digital transformation for Ukraine – DT4U]. <https://ega.ee/uk/project/dt4ua> (in Ukrainian)

4. Semaniuk, V. Z. (2018). Informatsiina teoriia obliku v postindustrialnomu suspilstvi [Information theory of accounting in a post-industrial society]. Ternopil:TNEU. (in Ukrainian)
5. Sokolenko, L. F. (2019). Tsyfrovizatsiia yak vektor rozvytku ekonomichnykh system ta modernizatsii systemy bukhholderskoho obliku [Digitalization as a vector of economic systems development and accounting system modernization]. *Accounting & Finance*, (85), 40–48. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2019_3_7 (in Ukrainian)
6. Petchenko, M., Fomina, T., Balaziuk, O., Smirnova, N., & Luhova, O. (2023). Analysis of trends in the implementation of digitalization in accounting (Ukrainian case). *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(48), 105–113. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3951>
7. Dombrovska, N. (2023). Tsyfrova transformatsiia bukhholderskoho obliku: vplyv tekhnologii na efektyvnist ta yakist finansovoї zvitnosti [Digital transformation of accounting: the impact of technologies on the efficiency and quality of financial reporting]. *Ekonomichnyi analiz*, 33(2), 239–246. <https://doi.org/10.35774/econa2023.02.239> (in Ukrainian)
8. Kantsedal, N. (2019). Bukholderskyi oblik tsyfrovoy epokhy: rozshyrennia terminolohichnykh kordoniv [Accounting in the Digital Age: Expansion of Terminological Boundaries]. *Accounting and Finance*, 1(83), 28–34. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-28-34](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-28-34) (in Ukrainian)
9. Koroliuk, T. M., Spivak, S. M., & Ratynskyi, V. V. (2023). Oblik v upravlinni pidpriemstvom v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Accounting in enterprise management in the digital economy]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, 85(6), 88–96. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.06.088 (in Ukrainian)
10. Kulynych, M. B., Matviichuk, I. O., Safarova, A. T., & Herasymenko, T. O. (2021). Didzhytalizatsiia obliku, analizu ta opodatkovannia v systemi upravlinnia pidpriemstvom [Digitalization of accounting, analysis and taxation in the enterprise management system]. *Visnyk LTEU. Ekonomichni nauky*, (64), 57–63. <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-64-10> (in Ukrainian)
11. Kirian, S., & Radchenko, O. (2022). The impact of the economy digitalization on the development of the accounting multi-paradigm for the purposes of financial analysis. *Technology Audit and Production Reserves*, 3–4(65), 11–19. <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2022.261323>
12. Lemishovska, O., & Khodorovskiy, V. (2022). IT-tekhnologii v rozvytku oblikovoy metodolohii [IT technologies in the development of accounting methodology]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (36). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-16> (in Ukrainian)
13. Nazarenko, I. M., & Sokolenko, L. F. (2021). Tsyfrovizatsiia yak vektor modernizatsii systemy bukhholderskoho obliku [Digitalization as a vector of modernization of the accounting system]. In V. Ya. Plaksienko (Ed.), *Accounting as a science: From the basics to the scientific picture of the world* (pp. 196–208). Kyiv: Center for Educational Literature. <http://repo.snau.edu.ua:8080/xmlui/handle/123456789/8936>
14. Oneshko, S. V., Drozdova, O. H., & Ivanova, N. A. (2023). Shchodo zrostannia informatsiinoho potentsialu tsyfrovoho ekonomichnoho prostoru: modernizatsiia bukhholderskoho obliku ta audytu v Ukraini [On the growth of the information potential of the digital economic space: modernization of accounting and auditing in Ukraine]. *Akademichni vizii*, (21). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/446> (in Ukrainian)
15. Panasiuk, V., Burdeniuk, T., & Muzhevych, N. (2021). Osoblyvosti tsyfrovoy transformatsii obliku [Peculiarities of digital transformation of accounting]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, 1(68). https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu (in Ukrainian)
16. Shyshkova, N. L. (2019). Perspektyvy IT-modernizatsii bukhholderskoho obliku: aktualizatsiia teorii i praktyky [Prospects for IT-modernization of accounting: actualization of theory and practice]. *Naukovyi zhurnal Ekonomichnyi visnyk Natsionalnoho hirnychoho universytetu*, (3), 146–159. http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2019_3_18 (in Ukrainian)
17. Putsenteilo, P., & Dovbush, A. (2021). Osnovni vektory rozvytku bukhholderskoho obliku v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Main vectors of accounting development in the digital economy]. *Innovatsiina ekonomika*, 3–4(87), 140–151. <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.3-4.20> (in Ukrainian)
18. Shendryhorenko, M., & Liadska, V. (2020). Problemy ta perspektyvy rozvytku obliku v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Problems and prospects of accounting development in the digital economy]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (22). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-47> (in Ukrainian)
19. Spilnyk, P., Zabiailo, V., & Zabiailo, O. (2024). Tsyfrova transformatsiia v bukhholderskomu obliku: trendy ta perspektyvy [Digital transformation in accounting: trends and prospects]. *Ekonomichnyi analiz*, 34(2), 372–384. <https://doi.org/10.35774/econa2024.02.372> (in Ukrainian)
20. Tenyukh, Z., & Pelekh, U. (2022). Didzhytalizatsiia bukhholderskoho obliku v Ukraini: stan ta perspektyvy rozvytku [Digitalization of accounting in Ukraine: Stand and prospects for development]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (41). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66> (in Ukrainian)

21. Rohova, N. (2020). Transformatsiia polityky, instrumentiv i tekhnolohii obliku ta opodatkuvannia v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Transformation of accounting and taxation policies, tools and technologies in the digital economy]. *Finansovyi prostir*, 2(38), 103–116. [https://doi.org/10.18371/fp.2\(38\).2020.209296](https://doi.org/10.18371/fp.2(38).2020.209296) (in Ukrainian)
22. Tsyfrova transformatsiia ekonomiky Ukrainy v umovakh viiny. Liutyi 2025 roku [Digital transformation of the economy of Ukraine in wartime. February 2025]. <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/tsyfrova-transformatsiya-ekonomiky-ukrayiny-lyuty-2025-roku> (in Ukrainian)
23. Media-platforma fthtcouncil.eu. Informatsiini materialy shchodo stanu innovatsiinoi diialnosti [Media platform fthtcouncil.eu. Information materials on the state of innovation activity]. <https://me.gov.ua/Documents/Print?lang=uk-UA&id=69b9a9bf-5fbc-4035-8c0f-ac26b853c0eb> (in Ukrainian)
24. State Statistics Service of Ukraine. (2025). Statistic. <https://www.ukrstat.gov.ua> (in Ukrainian)
25. Potryvaieva, N., Kozachenko, L., Nedbailo, I., & Nesterchuk, I. (2022). Digitization of accounting in the management of business processes of enterprises of the agro-industrial complex. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, 26(1), 79–88. [https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26\(1\)-8](https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26(1)-8)
26. Hnatyshyn, L. B., Prokopyshyn, O. S., Maletska, O. I. (2020). Modernizatsiya systemy opodatkuvannya pidpryyemstv z urakhuvannyam yevropeys'koho dosvidu [Modernization of the corporate taxation system taking into account European experience]. *Efektivna ekonomika*, (7). <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.7.70> (in Ukrainian)